

2015/2226(INI)

26.5.2016

СТАНОВИЩЕ

на комисията по заетост и социални въпроси

на вниманието на комисията по земеделие и развитие на селските райони

относно „По какъв начин ОСП може да подобри създаването на работни места в селските райони?“
(2015/2226(INI))

Докладчик по становище: Палома Лопес Бермехо

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по земеделие и развитие на селските райони да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че селските райони съставляват 77% от територията на Европейския съюз и редица от работните места в тези райони са свързани със селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост;
- Б. като има предвид, че заедно селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост представляват 6% от БВП на Европейския съюз, 15 милиона предприятия и 46 милиона работни места;
- В. като има предвид, че универсалната рамка, предоставена от Оценката на устойчивостта на продоволствените и селскостопанските системи (SAFA), беше разработена от ФАО;
- Г. като има предвид, че Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) предоставя средносрочна подкрепа за жилищно настаняване, здравеопазване, образование и заетост в селските райони за маргинализираните общности; като има предвид, че ЕЗФРСР може да вземе под внимание специфичните нужди на бежанците и да бъде използван за професионално обучение и придобиване на умения в различните сектори на дейност в селските райони;
- Д. като има предвид, че потенциалът на жените, които работят и/или осъществяват стопанска дейност в селскостопанските и селските райони, следва да бъде анализиран, документиран и насърчаван във всички политики на ЕС и че те не следва да бъдат поставяни в неравностойно положение от никоя от тези политики, тъй като това ще положи основите за превръщането на жените в движеща сила на развитието и иновациите, което ще помогне на целия сектор да излезе от кризата; като има предвид, че жените следва да бъдат включени в плановете за развитие на сектора на местно и регионално равнище, така че последните да могат да се възползват от техните нужди, опит и прозорливост, и следователно жените следва да придобият необходимите умения за активно участие в разработването на тези плановете;
- Е. като има предвид, че демографските промени, като застаряване на населението и миграционни потоци, биха могли да представляват важен фактор за развитието на планинските райони или селските райони в неравностойно положение, които са засегнати от обезлюдяване или застаряване на населението;
- 1. подчертава значението на селското стопанство и хранително-вкусовия сектор за социалното и териториалното сближаване поради неговата роля за устойчивия икономически растеж, създаването на качествени работни места и запазването на селските общности; подчертава необходимостта да се запази бюджета на ОСП и да се укрепи нейната социална и икономическа роля като се обърне особено внимание на микро и дребномащабната селскостопанска дейност и като се вземат предвид регионалните специфики; подчертава, че ефективното прилагане на ОСП следва да

допринесе за социалното приобщаване в селските райони, за достойните условия на живот и труд и за добрите бъдещи перспективи;

2. подкрепя широкото развитие на географските указания с цел защита на специфични регионални характеристики и на културното разнообразие, тъй като те представляват съществен елемент за създаването на висококачествени нови работни места в селските общности;
3. подкрепя координиран подход между втория стълб на ОСП и други фондове на ЕС, за да се укрепи тяхната ефективност и да се избягва неефикасност или дублиране; подчертава взаимодействията с Европейския социален фонд, който не предоставя пряка финансова подкрепа за земеделските производители, но може да бъде мобилизиран за подкрепа на обучението и адаптирането към промените в селскостопанските дейности и селската икономика, както и за социално приобщаване и борба с бедността; подчертава значението на ангажирането на местните и регионалните администрации и на други релевантни от гледна точка на общността участници в управлението и създаването на политики за селските райони и значението на подобряването на подготовката на администрациите, работещи с европейски фондове;
4. подчертава значението на териториалното сближаване в ЕС, което следва да се гарантира чрез политики за икономическо развитие, адаптирани към проблемите в селските райони; подчертава силната връзка между селските системи, малките общности и общините, и призовава за по-добро полезно взаимодействие между инструментите на политиката на сближаване и ОСП; в това отношение подчертава значението на интегрираната териториална инвестиция („ИТИ“) и воденото от общностите местно развитие; счита, че ретериториализацията¹, там където съществуващите връзки между трудова заетост и селско стопанство и дадена територия традиционна са налице, следва да бъде подкрепяна, за да се поддържат динамични селски райони и да се създават отново работни места;
5. призовава държавите членки да предоставят подходящи ресурси на програмата LEADER, предвид признатия ѝ успех в създаването на работни места в селските райони;
6. счита, че пазарно ориентирана ОСП води до нестабилност на цените и свръх конкуренция, които имат отрицателно въздействие върху доходите и заетостта в селските райони, както е видно от кризисната ситуация в сектора на млякото след премахването на квотната система; призовава Комисията и държавите членки да гарантират цени, които вземат надлежно предвид извършената работа от страна на производителите, с цел да се осигури на тях и техните служители достоен стандарт на живот, също и чрез мерки в областта на доставките; споделя загрижеността относно потенциалното отрицателно въздействие върху земеделската работна сила на споразуменията за свободна търговия, които понастоящем са в процес на договаряне, като например Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции, и призовава настоятелно Комисията да извърши оценка на тяхното въздействие върху селското стопанство; отбелязва, че високите стандарти на ЕС в

---

¹ cf: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+COMPARL+PE-580.547+02+NOT+XML+V0//BG>

областта на безопасността на храните, здравето и хуманното отношение към животните, които са от жизненоважно значение за гарантиране на доверието на потребителите от ЕС, не следва да бъдат подлагани на компромиси или договаряни чрез търговски споразумения;

7. призовава за подходящи компенсации за тези сектори и държави, които вече са изложени на риск заради руското ембарго или в резултат на настоящите споразумения за свободна търговия, като тези с Тунис и Мароко;
8. с оглед на настоящата ситуация, сред чиито отличителни характеристики са руското ембарго, намаляването на търсенето, премахването на квотите за мляко, сриването на цените, увеличаването на производствените разходи, нарасналата конкуренция и екологичните предизвикателства, призовава всяка държава членка да обмисли начини за подобряване на конкурентоспособността на своето селско стопанство, така че секторът да може да създава работни места и да генерира добавена стойност, която е разпределена равномерно между селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост, особено в случаите на непромишленото и дребномащабното производство; във връзка с това подчертава важността на запазването на земеделските стопанства в селските райони, като признава многофункционалния им характер, който им позволява извън и освен основната си функция – производството на земеделски суровини, да изпълняват няколко други важни функции, като например опазване на околната среда, принос към жизнеспособността на селските райони и към равновесието в регионалното развитие;
9. подчертава, че икономическото развитие в селските райони следва да се разглежда също така в контекста на тяхното социално и демографско развитие и че следва да се вземат надлежно предвид действията за подкрепа на семействата, както и за доброто съчетаване на семейния и професионалния живот;
10. подчертава нуждата от подкрепа за устойчивите селскостопански и продоволствени системи, включително биологичното земеделие, както и устойчивото управление на почвата, на водите и биологичното разнообразие, за да се запази и създава достойна заетост в селското стопанство и процъфтяваща икономика на селските райони, като целта е по-голяма устойчивост и намаляване на използването на пестициди;
11. подчертава, че европейското селско стопанство понастоящем се намира в безпрецедентна криза, която предизвиква обедняване на земеделските производители, създава риск от фалити и води до нарастващ брой самоубийства; призовава Европейската комисия да извърши оценка на социалното въздействие на кризата, особено по отношение на закритите работни места, по-специално в селските райони;
12. призовава за укрепване на организациите на производителите, тъй като те играят ключова роля в защитата по специално на интересите на малките земеделски стопани и семейните стопанства, и съответно призовава те да бъдат по-активно ангажирани в социалното подпомагане на работещите в сектора;
13. призовава Комисията и държавите членки да подкрепят предприятията и кооперациите в социалната икономика, включително социалното селско

стопанство¹, с цел да се насърчава социалното интегриране и разкриването на работни места в селските райони; отбелязва дейностите, провеждани в рамките на „Инициативата за социално предприемачество“, и призовава Комисията да засили приноса на социалната икономика към развитието на селските райони, например чрез план за действие за социалната икономика;

14. призовава настоятелно да се предприемат действия, за да се сложи край на злоупотребите на големите групи дистрибутори на храни във веригата на доставка, за да се гарантира справедлива цена за земеделските производители, което ще запази потенциала за създаване на работни места, който селското стопанство има в селските райони;
15. изразява загриженост, че понастоящем първият стълб на ОСП облагодетелства големите селскостопански производители, което води до изключително голяма пазарна концентрация и липса на стимули за създаване на трудова заетост в съответните сектори; следователно призовава за незабавни реформи в това отношение;
16. призовава за силен първи стълб на ОСП, който да насърчава устойчивото производство, качествените работни места, рентабилните стопанства и достойните доходи, както и спазването на относимите колективни трудови споразумения и социалното и трудовото законодателство, без да налага нови тежести на земеделските стопани;
17. призовава държавите членки да транспонират в националното законодателство Директива 2014/36/ЕС относно сезонните работници; призовава държавите членки да гарантират правилното прилагане на горепосочената директива и призовава Комисията да изготви доклад относно актуалното състояние на прилагането ѝ до септември 2019 г; призовава Комисията да анализира обхвата на системите за незаконно наемане на работа в ЕС чрез разследвания, проучвания и статистически данни, по-специално в онези европейски региони, в които недеklarирания труд и експлоатацията на селскостопанския труд са по-широко разпространени; подчертава необходимостта да се въведат ефективни инструменти, включително адекватни проверки и контрол с цел гарантиране на достойни условия на труд и на живот за сезонните работници във всички региони на ЕС, по-специално там, където това явление е в по-голяма степен широко разпространено, и подчертава необходимостта да се гарантира съответствие с трудовите права, трудовите стандарти и висококачествените условия на труд като цяло;
18. приветства приложените до момента мерки за опростяване на ОСП, но призовава Комисията да продължи да развива и прилага мерки за въвеждане на пропорционалност и гъвкавост във връзка с административната тежест на ОСП; счита, че това е в полза на земеделските стопани и гладкото функциониране на ОСП като цяло;
19. подчертава, че действията за подкрепа на демографското развитие и на благоприятния за семейството характер на селските райони вече са цел на ОСП и

---

¹cf: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.nat-opinions.25458>

следва да им се отдаде повече значение, също и с оглед на въпроси, свързани с пазара на труда;

20. настоятелно призовава Комисията да въведе предложените от ФАО показатели в нейната Оценка на устойчивостта на продоволствените и селскостопанските системи (SAFA), по-специално тези, насочени към трудовата заетост и социалното благосъстояние;
21. подчертава, че селскостопанските предприятия трябва да спазват националното трудово и социално законодателство; счита, че всяко въвеждане на допълнителни условия за плащанията по първия стълб на ОСП би увеличило значително административната тежест за земеделските стопани и би намалило потенциала им да създават работни места;
22. призовава за по-силна роля на социалните партньори заедно с управляващите органи и, по целесъобразност, на организациите на гражданското общество в разработването и прилагането на общата селскостопанска политика, за да се създават качествени работни места, да се гарантира спазването на трудовото законодателство, да се води борба с недекларирания труд, да се осигурят високи стандарти за здраве и безопасност и да се насърчава социалната и икономическата интеграция на всички селскостопански работници, включително бежанци, мигранти и сезонни работници;
23. подчертава необходимостта от насърчаване на активни мерки и политики, които изтъкват положителната роля на миграцията за повишаване на икономическия растеж и насърчаване на социалното сближаване в селските райони;
24. подчертава значението на качествено професионално обучение, което обхваща обучение чрез стажуване и придобиване на умения, включително умения в сферата на ИКТ, от страна на земеделските стопани и земеделските работници, особено за млади хора, които тепърва стават част от работната сила, за да могат да се адаптират към промените в селското стопанство и в хранително-вкусовата промишленост в условията на променяща се глобална среда, като същевременно се гарантира производство на достатъчно и висококачествени храни;
25. подчертава, че достъпът до ИКТ инфраструктура и разгръщането на ширококолов достъп в селските райони, както и обучението по цифрови умения, са от съществено значение за модернизирането на земеделските стопанства и подобряването на ученето през целия живот на земеделските работници и земеделските стопани, както и за създаването на работни места и предприятия в селските райони;
26. подчертава необходимостта от цифрово развитие в селските райони като ключов елемент за създаване на допълнителни устойчиви работни места и необходимостта от създаване на концепция за „цифрови села“, която далеч надхвърля рамките на ширококоловата инфраструктура сама по себе си;
27. призовава държавите членки да популяризират сред обучаващите се млади земеделски стопани програмата „ЕРАЗЪМ +“, включително нейния компонент за стажове, с цел да бъдат стимулирани да придобиват нови технически и езикови умения в чужбина;

28. подчертава особените ползи на ученето в процеса на работа и стажуването в селски райони, в които често има висок процент на безработица и достъпът до центрове за обучение е ограничен;
29. припомня, че площите земеделска земя в ЕС намаляват с всяка година; подчертава, че запазването на обработваните площи е задължително за съхраняването на заетостта в селските райони; призовава държавите членки да споделят най-добри практики и да разработват допълнителни инструменти, за да направят възможен достъпа до земя в селските райони с висока безработица не само, например, чрез собственост, но и посредством използване и управление на обработваемите земи на базата на участието, в съответствие с националните практики; в този контекст подчертава, че подобряването на достъпа до земя, посредством инструменти като „банки“ за земя, възстановяването на пустеещи земи, установяване на социални кооперации, публични субсидии и по-добър достъп до кредити, ще допринесе за създаване на трудова заетост в сектора на селското стопанство, особено за младите хора и жените; припомня ключовия характер на мерките, които дават възможност да се осъществи смяната на поколенията и да се формират млади земеделски стопани;
30. припомня, че средният европейски земеделски стопанин притежава само 12 хектара земя и че 70% от земеделските стопанства разполагат с обща земеделска площ, по-малка от 5 хектара; отбелязва, че предвид своята големина и структура земеделските стопанства не могат винаги да си позволят наемането на работници на пълно работно време или на висококвалифицирани работници; следователно насърчава Европейската комисия и държавите членки да въведат мерки за насърчаване на обединенията на работодатели;
31. подчертава значението на установяването на разпоредби за улесняване на прехвърлянето на земеделски стопанства, предвид често значителната им стойност от наследствена гледна точка;
32. счита, че селското стопанство и особено семейните земеделски стопанства имат най-важно влияние за запазване на икономическата и социалната структура на селските райони; в това отношение счита, че семейните земеделски стопанства биха станали много по-устойчиви чрез стимулиране на консолидирането на съществуващите стопанства, като по този начин ще се постигне максимална степен на произтичащата от това заетост в местните райони;
33. отбелязва съществен принос на жените за икономиката на селските райони; изразява своята загриженост във връзка с ниското присъствие на жените в трудовата заетост в селското стопанство и в селските райони, тъй като те представляват 45% от работната сила, въпреки че съставляват 50% от населението; подчертава, че жените са засегнати в непропорционално висока степен от несигурни и нестандартни условия на трудова заетост; подчертава, че ситуацията е още по-сериозна от гледна точка на достъпа до собственост на земеделски стопанства, тъй като само 29% от земята е притежавана от жени¹; настоятелно призовава да се вземат мерки по отношение на неравнопоставеността между половете в селските

---

¹ http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/536466/IPOL_STU%282015%29536466_EN.pdf

райони, за да се подобрят условията на труд на жените и достъпът им до земя; отбелязва, че в селските райони разликата в заплащането на мъжете и жените е с 10% по-висока отколкото в другите райони; подчертава, че в селскостопанските политики и насочените към селските райони политики на ЕС е необходимо да бъде възприет акцент върху равенството между половете; в тази връзка подчертава значението на актуализираните статистически данни за собствеността върху стопанствата и заетостта на жените в селските райони;

34. призовава за защита на правото на обществени услуги като училища и здравни заведения в селските райони и малките планинските общности, така че те да останат динамични и привлекателни, за да се запазят съществуващите работни места, като същевременно се създават нови, и за да се сложи край на проблема с обезлюдяването на селските райони, като се насърчават хората да останат и да се установяват в тези райони; отбелязва, че новаторските решения, като мултимодалните платформи, които улесняват бързия и ефективен достъп до услуги за населението в селските райони, могат да допринесат за защитата на достъпа до обществени услуги; подкрепя развитието на схемите за минимален доход на равнище държава членка, за да се гарантират достойни доходи за жителите на селските райони и за да се насърчава социалното сближаване във всяка държава членка, предвид високото равнище на бедност и социално изключване в селските райони.

**РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ
В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ**

Дата на приемане	24.5.2016
Резултат от окончателното гласуване	+: 39 -: 7 0: 5
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Laura Agea, Tiziana Beghin, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Thomas Händel, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Javi López, Morten Løkkegaard, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Georgi Pirinski, Marek Plura, Terry Reintke, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Tatjana Ždanoka
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Michèle Alliot-Marie, Maria Arena, Amjad Bashir, Lynn Boylan, Rosa Estaràs Ferragut, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Joachim Schuster, Csaba Sógor, Helga Stevens, Ivo Vajgl, Tom Vandenkendelaere, Gabriele Zimmer
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъстващи на окончателното гласуване	Fernando Ruas